

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
नृत्यकला विशारद (बी.ए.) भरतनाट्यम्

परीक्षा : जून - २०२५

प्रथम सत्र

विषय : नृत्य: इतिहास आणि तंत्र (24 E BAB-113)

दिनांक: ४/०६/२०२५	गुण: १००	वेळ: दु. २.०० ते ५.००
सूचना: १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.		
प्र.१. भरतनाट्यम चा इतिहास व पुनरुत्थानाबद्दल विस्तृत माहिती द्या.		(२०)
प्र.२. देवदासी कोण होत्या? त्यांची वेगवेगळी नावे/प्रकार सांगून त्यांच्या जीवनाबद्दल माहिती द्या.		(२०)
प्र.३. मार्गम म्हणजे काय? मार्गम मधल्या रचना सांगून त्याबद्दल थोडक्यात लिहा.		(२०)
प्र.४. थोडक्यात लिहा.		(२०)
अ) अडवू ची व्याख्या सांगून त्यांचे प्रकार लिहा.		
ब) नृत्य सराव पूर्वी व्यायामाचे महत्त्व		
क) पताक हस्त विनियोग (अर्थासहित)		
ड) असंयुक्त हस्त व संयुक्त हस्त भेद		
प्र.५. भरतनाट्यम् मधील वेगवेगळी घराणी किंवा बाणी कोणत्या? त्यांच्या वैशिष्ट्यांबद्दल सांगा.		(२०)
प्र.६. माहिती द्या.		(२०)
अ) नाट्यवेदाची निर्मिती कशी झाली?		
ब) नृत्त, नृत्य, नाट्य		

English Translation

Dance: History and Technique (24 E BAB-113)

Instructions: 1) Attempt any five questions from the following.

2) All Questions carry equal marks.

- Q.1** Write in detail about the history of Bharatnatyam and its revival. (20)
- Q.2** Who were the Devodasis and how were they named differently and why? Explain about their life in detail. (20)
- Q.3** What is a Margam? Which are the compositions of a Margam? Write a few lines about each. (20)
- Q.4** Write in brief: (20)
- a) Define Adavu and mention its types.
- b) Importance of warm up exercises before practice of Dance.
- c) Pataka hasta viniyog (with meanings)
- d) Asamyukta Hasta and Samyukta Hasta bhedas
- Q.5** Which are the different banis/gharanas of Bharatanatyam. Mention their peculiarities. (20)
- Q.6** Write about a) How was Natyaveda formed. b) Nritya, Nritya, Natya (20)